

מחודדים

ת"ר ושננתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5).

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם וישועם ויציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלה ובזמן קריב ונאמר אמן:

סיכומי דף היומי
 מערכת: 073-249-0403
 sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
 הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
 נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
 368

לא פירש בשעת המקח הרוחב של השביל, צריך לתת לו הרוחב שלא יגעו הזמורות בגדר, ואם אין גדר בשביל צריך לתת לו הרוחב בשיעור שמספיק להליכה לבד.

דרך היחיד, לתנא במשנה: ד' אמות, לאחרים: כדי שיעבור חמור במשאו והוא של שני גמדים ומחצה, ולרב הונא הלכה כאחרים. דרך הרבים - ט"ז אמה. דרך מעיר לעיר - ח' אמות. דרך לערי מקלט - ל"ב אמה שנאמר 'הדרך'. דרך המלך - אין לה שיעור משום שמלך פורץ גדר. דרך הקבר - אין לה שיעור משום כבוד המת.

דף ק' - ע"ב

המוזכר קברו, או דרך קברו, או מקום מעמד, ובית הספד, קוברים אותו בני המשפחה על כרחו משום פגם משפחה, ויחזרו הדמים לקונה.

אין פוחתים משבעה מעמדות ומוזשבות כנגד 'הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל' לתת אל לבם שחיי האדם הבל. ואף בשבת עושים כן כשקברו סמוך לחשכה ובית הקברות בתוך תחום שבת.

אין עושים המעמד אלא בקרובי המת וביום ראשון שנקבר המת ובבית הקברות ורק במקום שנהגו.

**בבא בתרא דף ק"א.
 ב' דראש השנה תשפ"ה**

דף ק"א - ע"א

משנה. המוזכר מקום לחבירו וכן המקבל מחבירו לעשות לו קבר לת"ק: עושה חצר שש על שש [כמלוא המיטה והקוברים] ופותח מתוכה שני מערות והמערה חללה רוחב ד' אמות על אורך ו' אמות וגובה ד' אמות, ופותח לתוכה ח' כוכי קברים (שצריך הפסק אמה בין כל כוך לחברו וחצי אמה בווית), ג' כוכים בכל אחד משני הכתלים הארוכים משני צידי הפתח

**בבא בתרא דף ק'.
 א' דראש השנה תשפ"ה**

לזכות אמנו היקרה אשת חייל עטרת בעלה האשה החשובה מרת מרים לאה בת מלכה לכתיבה וחתימה טובה ולסייעתא דשמיא ושימלא השם יתברך משאלות ליבה לטובה

דף ק' - ע"א

עביד איניש דינא לנפשיה ואינו צריך לבוא לבית דין במקום שיש לו הפסד, ונחלקו במקום דאין לו הפסד.

משנה. מי שהיתה דרך רבים עוברת בשדה ונתן להם דרך אחר מהצד מה שנתן נתן ושלו לא הגיעו. ואינו יכול לחזור ולקחת את שלו מטעם עביד איניש דינא לנפשיה, לרב זביד בשם רבא: גזירה שמא יתן להם דרך עקלתון, לרב משרשיא בשם רבא: מדובר בנתן להם דרך עקלתון, לרב אשי: כיון שנתן להם מהצד, היא קרובה לזה ודרך עקלתון לזה.

לרבי אליעזר רבים שבררו דרך לעצמם מה שבררו בררו, לרב גידל אמר רב: מדובר שנאבדה להם דרך באותה שדה, והלכה כמותו, לרבה בר רב הונא: גם אם לא אבדה להם דרך מה שבררו ביררו שרבי אליעזר לטעמו שהילוך קונה, ומסביר ר' אלעזר שלומד ממה שנאמר 'קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה', [ושלא כרבנן שסברו שמשום חביבות אמר לאברהם שיהא נוח לכבוש לפני בניו ולשיטתם אין הילוך קונה] ואין הלכה כמותו.

דין המשנה מה שנתן נתן, לרב גידל אמר רב: הוא כרבי אליעזר וקל וחומר מאבדה הדרך, שנתן להם מדעתו, ולרבה בר רב הונא: הוא כרב יהודה שאמר מיצר שהחזיקו בו רבים אסור לקלקל. שביל של כרמים, לפי כולם קונה בהילוך. ואם

אמה] ששוא חלק מהמתים לא נקברו בתחילת הכוך, ועם ו' אמה של החצר ושש של מערה שניה הרי כ' אמה, או כרבי שמעון ומערה ראשונה של נפלים ואורכה ו' אמה ושש של חצר וח' של מערה שניה הרי כ'.

מצא מת הרוג או שאינו מושכב כדרכו לא קנה אף העפר שמתחתיו, וגם אם מצא שלשה אינו שכונת קברות.

אם אחד מן השלושה ידוע אין בו דין שכונת קברות.

דף ק"ב - ע"ב

מצא קברים רצופים, לרבנן: אינו שכונת קברות, **לרבי שמעון:** רואים את האמצעיים כאילו אינם והשאר מצטרפים. ובכרם הנטוע בפחות מד' אמות בין גפן לגפן, **לרבי שמעון:** אינו כרם, ולרבנן: הרי הוא כרם.

האומר לחבירו בית כור עפר אני מוכר לך, אין נמדדים עמה סלעים גבוהים י' טפחים או נקעים עמוקים י' טפחים אם הם רחבים ארבעה על ארבעה.

הדרן עלך פרק המוכר פירות

פרק שביעי - בית כור

משנה. האומר לחבירו כבית כור עפר אני מוכר לך, אפילו היו שם נקעים עמוקים מי' טפחים או סלעים גבוהים מי' טפחים נמדדים עימה, אבל כיון שאמר 'עפר' מכל מקום אסור שיהא צירוף של ארבעה קבים שלא ראוי לזריעה.

ובכותל שכנגד הפתח ב' כוכים, והכוכים אורכם ד' אמות [כאורך המת עם הארון] והגובה ז' טפחים [להכניס הארון בריווח ולהיות טפח מעל הארון שלא לטמא העוברים מעל המערה] והרוחב ו' טפחים.

לרבי שמעון: פותח לתוך החצר ד' מערות והמערה חללה ו' אמות רוחב על ח' אמות אורך, ופותח לתוכה י"ג כוכים, ד' כוכים בכל אחד משני הכתלים הארוכים משני צידי הפתח ובכותל שכנגד הפתח ג' כוכים ועוד ב' כוכים בשני זוויות הכותל שכנגד הפתח, **לרב אשי:** מעמיק ב' הכוכים כדי שלא יגעו בשני הכוכים שבסוף הכתלים, **לרב שישא בריה דרב אידי:** שני הכוכים עושים לצורך נפלים שהם קטנים.

לרבן שמעון בן גמליאל: הכל לפי הסלע, שאם הקרקע חזק אין צריך הפרש אמה בין כוך לכוך כדי שיעמוד הכותל ועושה יותר מי"ג כוכים, ואם הקרקע רכה צריך להרחיק יותר מאמה בין כוך לכוך.

דף ק"א - ע"ב

אין חופרים כוכים בכותל שבפתח המערה כיון שנדרסים ברגלי נושאי המיטה והקוברים, שמשתהים שם הרבה.

אין קוברים המת כשהוא זקוף שזה קבורת חמורים.

בבא בתרא דף ק"ב.
שב"ק פר' האזינו - ג' תשרי תשפ"ה

דף ק"ב - ע"א

המוצא מת או ב' מתים הקבורים כדרך קבורת ישראל אם רוצה לעשות שם טהרות יכול לפנותם עם העפר הנמצא תחתיו ג' טפחים [שלומדים מפסוק 'ונשאתני ממצרים], שהמת לא קנה מקומו שאין כאן מקום קבורה אלא נקברו שם על ידי הדחק על מנת לפנות.

מצא ג' מתים הקבורים כדרך קבורת ישראל ויש בין המת הראשון לשלישי לפחות ד' אמות ולא יותר מח' אמות אסור לפנות שהוא שכונת קברות [שסובר התנא שמערה תוכה ד' על ח' ויש לחוש שזה כותל האורך או הרוחב], וצריך לחשוש לקברים נוספים עד שיעור של כ' אמה לכל צד ואם מצא בתוך כ' אמה אפילו מת אחד צריך לחשוש לכ' אמה נוספים, ושיעור כ' אמה הוא או כרבנן וצריך לבדוק מערה ראשונה באלכסון [שהוא ח'

בבא בתרא דף ק"ג.
יום א' עשי"ת - ד' תשרי תשפ"ה

יום זה הוקדש לזכות בני חתן הבר מצווה הבחור החשוב

יעקב יחזקיהו בן רבקה פייגה

שיעלה מעלה ומעלה בדרך התורה והחסידות בדרך ישראל סבא לתפארת המשפחות החשובות

דף ק"ג - ע"א

המקדיש שדה בשעת היובל נותן לו לבית זרע חומר שעורים חמישים שקל כסף, היו שם נקעים עמוקים י' (או סלעים גבוהים י') אינם נמדדים עמה, אבל פודה כשדה נפרד לפי חשבון בית זרע חומר שעורים בחמישים שקל כסף, ואם מלאים מים וכן סלעים שלא ראוי לזריעה פודה בשווי.

דף ק"ד - ע"ב

היה במותר שיעור שדה או גינה (כנ"ל) - לרב הונא: כיון שיש בו שיעור אינו נמחל ומחזיר אף שהוא פחות מרובע לסאה, לרב נחמן: עד רובע לכל סאה הוא מחילה לעולם. וכגון אם מכר לו שדה של ל"ו סאה והיה מותר ט' קב - לרב הונא מחזיר המותר, ולרב נחמן הוא מחילה, כיון שהוא פחות מרובע לסאה.

היה השדה שמכר סמוכה לשדה אחרת של המוכר שראוי המותר להצטרף אליה - אפילו כל שהוא יתר מרובע לסאה מחזיר קרקע. ואיבעיא כשמפסיק בין השדות בור, אמת המים, דרך הרבים, ריכבא דדיקלא, [ורשות הרבים בוודאי מפסיק].

**בבא בתרא דף ק"ה.
יום ג' עשי"ת - ו' תשרי תשפ"ה**

דף ק"ה - ע"א

משנה. האומר לחבירו 'מידה בחבל אני מוכר לך הן חסר הן יתר' או להיפך - לבן ננס: תפוס לשון אחרון, וכן פסק רב. והביא רב שנחלקו רבן שמעון בן גמליאל ורבי יוסי ולדעתם ספק אם תופסים לשון ראשון או אחרון, ולכן יחלוקו. ושמואל: הביא בשמם שמכח הספק איזה לשון לתפוס ולכן המוכר שהקרקע בחזקתו ידו על העליונה - שאם יש מותר כל שהוא יחזיר לו כדין 'מידה בחבל', ואם חסירה פחות מרובע לסאה הגיעו כדין 'הן חסר הן יתר'. [וכן פסק רב נחמן, והלכה כמותו].

השוכר מרחץ י"ב זהובים לשנה דינר זהב לחודש' ונתעברה השנה - לרשב"ג ור' יוסי: ספק אם תפוס לשון ראשון או אחרון ויחלוקו את חודש העיבור, ולשמואל: מדובר דווקא אם בא באמצע החודש שכל אחד מוחזק בחצי, אבל בתחילת החודש כולו למשכיר, ובסוף חודש כולו לשוכר. לבן ננס ורב: כולו למשכיר שתפוס לשון אחרון. [לרב נחמן: כולו למשכיר, שמספק קרקע בחזקת בעליה עומדת, וכן הלכה].

דף ק"ה - ע"ב

האומר לחבירו 'כור בשלושים אני מוכר לך' - שניהם יכולים לחזור בהם עד שימשוך הלוקח סאה אחרונה. 'כור בשלושים סאה בסלע' - קנה כל סאה שמשך, לרב: משום שתפוס לשון אחרון [ולכן אם היפך הלשונות - יכול לחזור עד שימשוך הכל], לשמואל: מספק אין להוציא מהמוחזק [ולכן הדין כך גם אם היפך הלשונות].

האומר לחבירו בית כור עפר אני מוכר לך אפילו אין הנקעים מלאים מים, אם עמוקים יותר מ' אינם נמדדים עמה שאין אדם רוצה ליתן מעות במקום אחד ויראו לו כב' וג' מקומות. פחות מ' אף אם אין ראויים לזריעה נמדד עמה עד בית ד' קבים, לרב עוקבא בר חמא: במפוזר בכל החמשת קבים, לרב חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: במובלע ברובה של שדה, ואיבעיא אם הרוב של ד' קב אינם מפוזרים ומיעוטם מפוזרים, וכשיר, וכשורה, וכחצובה, וכשור האי צטדיון, ודרך עקלתון.

דף ק"ג - ע"ב

אם היה סלע יחידי בתחילת השדה אינו נמדד עמה אפילו כל שהוא, ואיבעיא אם יש עפר כל שהוא בין הסלע למיצר ובעפר מלמטה וסלע מלמעלה או להיפך.

**בבא בתרא דף ק"ד.
יום ב' עשי"ת - ה' תשרי תשפ"ה**

דף ק"ד - ע"א

משנה. האומר לחבירו 'בית כור עפר אני מוכר לך מידה בחבל' - פיחת כל שהוא ינכה מהמעות [והמקח קיים], הותר כל שהוא - יחזיר. אם אמר 'בית כור עפר הן חסר הן יתר', או אמר 'כבית כור', או 'בית כור' סתמא (בלא מידה בחבל) - אפילו פיחת או הוסיף רובע הקב לסאה [שהוא ז' קב ומחצה לכור, וכן הוא במכר פחות מכור - לפי רובע לסאה] הגיעו. היה פחות יותר מרובע לסאה - ינכה, היה מותר יותר מרובע לסאה - יחזיר כל היתר ואף הרבעים.

כשצריך הלוקח להחזיר המותר - מדינא מחזיר קרקע [שהרי לא קנה רק בית כור], ותקנת חכמים שאם רצה המוכר כופה את הלוקח לקנות המותר [שמה יעשה בקרקע מועט שאינו חשוב שדה]. אבל אם הוזל אח"כ או היה זול בשעת מקח - אין יכול לכופו לקנות ביוקר.

כשיש במותר שיעור הראוי לשימוש - לעולם מחזיר מעות, בשדה - ט' קב, בגינה - לת"ק: חצי קב, ולרבי עקיבא: רובע קב.

איבעיא בשדה ונעשה גינה או להיפך - אם דינה כשדה או כגינה. [והיינו רק לעניין אם מחזיר קרקע או מעות, אך אם מעיקרא היה שיעור מחילה בוודאי מה שמחל מחל אף שנשתנה לבינתיים].

האומר 'איסתרא (שהיא צ"ו פרוטות) מאה מעי' או להיפך - תלוי במחלוקת רב ושמואל.

בבא בתרא דף ק"ו.
יום ד' עשי"ת - ז' תשרי תשפ"ה

דף ק"ו - ע"א

משנה. האומר לחבירו בית כור עפר אני מוכר לך בסימן ובמיצר הללו - היה חסר פחות משתות הגיעו, שבית כור סתם כ'הן חסר הן יתר', ו'בסימניו ובמצריו' הוא כאומר 'שדה זו כמות שהיא', ומה שאמר 'בית כור' הועיל שצריך שיהא קרוב לבית כור. היה חסר יותר משתות - ינכה, אבל לא בטל מקח ששניהם חפצים במקח. חסר שתות - **לרב הונא**: כפחות משתות, **לרב יהודה**: כיותר משתות.

הדיינים שירדו לשום נכסי יתומים קודם המכירה ופיחתו או שהותירו - **לרבנן**: טעו 'שתות' ומעלה המכר בטל, **לרבן שמעון בן גמליאל**: כח בית דין יפה ואף בטעות שתות המכר קיים.

דף ק"ו - ע"ב

מה שאמרו שהמוכר 'בסימניו ומצריו' אם פיחת שתות מהמידה ינכה - לאביי היינו דווקא אם לא הכיר הלוקח מידת השדה, אבל אם הכיר לא ינכה, שיכול המוכר לטעון שמה שאמר לו שכך מידתה היינו שהיא טובה כמו שדה במידה כזו.

אחים שחילקו הירושה בגורל - כיון שעלה הגורל לאחד מהם והוברר חלקו קנו כולם, שאם הם שנים - קנה השני את החלק הנותר, ואם הם שלשה - קנו השנים שני החלקים הנותרים לחלק ביניהם כל שעה שירצו, שלומדים מירושת ארץ ישראל שנקנה בגורל, וכאן אין צריך קלפי ואורים ותומים, שבהנאה זו שנשמעים זה לזה וגמרו לחלוק השותפות קנו.

ג' אחים או שותפים שהלכו ב' מהם וחילקו לג' חלקים בפני בית דין של ג' [כשצריך שומא] שלא מדעת השלישי - החלוקה קיימת.

ב' אחים שחילקו ובא אח שלישי ממדינת הים שלא ידעו אחיו ממנו - **לרב**: בטלה מחלוקת

שנעשה בטעות, לשמואל: נותן כל אחד שליש מחלקו.

מכר כור בשלושים - יכול לחזור גם בסאה אחרונה אף לשמואל הסובר שהנוטל דבר הראוי לו אלא שנטל פחות או יותר מהראוי לו קנה, שנוח לשניהם שיוכלו לחזור עד סאה אחרונה.

בבא בתרא דף ק"ז.
יום ה' עשי"ת - ח' תשרי תשפ"ה

דף ק"ז - ע"א

האחים שחילקו, לרב: הם יורשים ויש ברירה שהוברר לכל אחד חלקו, ולכן אם נטל בעל חוב חלקו או חצי חלקו של אחד הוא כנטל משניהם ובטילה מחלוקת ועל שניהם לפרוע חובת אביהם, ואין חוזרת ביובל. **לשמואל**: הם כלקוחות זה מזה [כלוקח שלא באחריות ולא אומרים אחריות טעות סופר ואין הטעם לא שדי זוזי בכדי] ולכן חוזרת ביובל, ואם נטל בעל חוב וויתר על חלקו, **לרב אסי**: מסתפק ולכן נוטל רביע מקרקע או ממעות, 'הלכה' בזה וכן בשניים שחילקו ובא אח ובחלקו שדה גזולה ויצאה מאחד מהם, **לרב הונא**: מקמצים, **ולאמימר**: ולהלכה בטילה מחלוקת. שומת בית דין אינו בפחות משלשה.

דף ק"ז - ע"ב

ג' שירדו לשום, אחד אומר מנה ואחד אומרים מאתיים בטלו דברי היחיד. אחד אומר מנה (כ"ה סלעים) אחד אומר כ' סלעים ואחד אומר ל' סלעים, **לת"ק**: נידון במנה שהוא ממוצע בין שלשתם, **לר' אליעזר בר' צדוק**: נידון בתשעים שהוא ממוצע בין הראשון (כ"ה) לשני (כ') (שתופסים במועט) והשלישי יחיד, **לאחרים ודייני גולה**: מחלקים ההפרש שבין הראשון לשלישי (מ' דינר) לשלש (י"ג ושליש) ומוסיפים אותה על הראשון (פ') שהוא צ"ג ושליש ואומרים שהראשון טעה בי"ג ושליש לפניו, והשני בי"ג ושליש לאחוריה רק לא רצה להוסיף על מנה, 'הלכה', **לרב הונא**: הלכה כאחרים ודייני גולה, **לרב אשי**: כיון שלא יודעים טעם של אחרים ודייני גולה אין הלכה כמותם רק כתנא קמא.

משנה. חצי שדה אני מוכר לך שמין כל השדה ונותן כדמי חציה במקום הכחוש. חציה בדרום אני מוכר לך שמין אותה ונותן לו כדמיה באיזה מקום שירצה, ונותן מחצי שדהו מקום הגדר וחריץ (ו' טפחים) ובן חריץ (ג' טפחים) כדי שלא תהא חיה קופצת לתוכה.

הדרן עלך פרק בית כור

המרכז העולמי להכנה פיקומי הדך היומי 'מהודדים'

מאחלת בזאת לתורמים בגוף ובממון ולכל קוראינו וידידינו שתכתבו בספר חיים טובים ברכה ושלוש ופרנסה טובות וגזירות טובות וימלא השם יתברך משאלות ליבכם לטובה כל הימים לכם ובני ביתכם

שבת
ומחולקה